

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1986/2
KARAR NO : 1986/2

ÖZET : İcra memurunca yedieminin değiştirilmesi nedeniyle, yediemin ücretini alamayan davacının, bu ücretin tahsili istemiyle açtığı davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Aydın Karasüleymanoğlu
Vekili : Av.Cemil Varlı
Davalı : Adalet Bakanlığı
K O N U : Ankara 8.İcra Memur Muavini'nin; Ankara 8.İcra Memurluğu'nun

1984/3909 esas sayılı dosyasında hacz edilen mahcuz malların yediemininin değiştirilmesine karar verdiği, bu karar üzerine uzun süreden beri yediemin olan davacıdan, mahcuz malların alınarak başka yediemine teslim edildiği, muhafazası külfetli ve ağır olan mahcuz matbaa makinalarını uzun süre muhafaza eden davacının, yediemin ücretinin, İcra Memur Muavini'nin keyfi tutumu yüzünden ödenmediği, bu idari işlemde zarar gördüğü ve yedieminlik ücretinden mahrum kaldığı ileri sürülerek 220.000 lira yediemin ücretinin tahsili istemiyle Adalet Bakanlığı'na karşı Adli Yargı yerinde 10-6-1985 günlü dilekçe ile alacak davası açılmıştır.

1- Ankara 9.Sulh Hukuk Mahkemesi : 7-11-1985 gününde, 1985/654-1000 sayılı ile; davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında ve İdare Mahkemesi'nin görevi dahilinde olduğu gerekçesi ile, davanın görev yönünden reddine karar vermiş iş bu karar tenyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Bu kez davacı; 18-12-1985 günlü dilekçe ile ve aynı istemle İdari Yargı yerinde davasını yenilemiştir.

2- Ankara 6.İdare Mahkemesi : 24-1-1986 gününde, 1985/1577 esas sayılı ile İcra ve İflâs Kanunu'nun 15-6-1985 günlü, 18783 Sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 3222 Sayılı Yasa ile değişik 5.maddesinde " İcra ve İflâs Dairesi görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davaları, ancak idare aleyhine açılabilir.Devletin zarar meydana gelmesinde kusurlu bulunan görevlilere rücu hakkı saklıdır.Bu davalara Adliye Mahkemelerinde bakılır." hükmünün yer aldığı, anlaşmazlıkta; yedieminin, mahcuz malın muhafazasından doğan ve memurca takdir edilen ücretini, aynı yasa'nın 95.maddesine göre, lehine haciz yapılan alacaklının tevdi ettiği ücretten alacağı, icra memurunun bu isteği karşılamaması halinde, başvuru yollarının aynı kanunda gösterildiği, bu itibarla davada özel hukuk hükümlerinin uygulanması gerekip, davanın Adli Yargı yerinin görevine girdiği gerekçesi ile, görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 Sayılı Yasa'nın 19.maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiştir.

...../.....

Dava dosyası ve ekli belgeler anılan karar ekinde, 5-2-1986 gününde, 1985/1577 sayılı yazı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Şerafettin Seyhun, Çetin Aşçıoğlu Şafak Sancar, Erol Çırakman, İlhan Köseoğlu ve Abdullah Demir'in katılmaları ile yaptığı 24-2-1986 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler ve Danıştay Başsavcılığı'nın 11-2-1986 günlü, 1986/2 sayılı ve Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 14-2-1986 günlü, T.M.146 sayılı davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Sacı Tahsin Yağmurlu'nun yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Dava; mahcuz bir malı yediemin olarak uzun süre muhafaza eden davacı, icra memurunun keyfi olarak yedieminini değiştirerek, mahcuz malın kendisinden alındığını, ancak yediemin ücretinin ödenmediğini ileri sürerek, bu konudaki işlem den dolayı zarar görüp, yediemin ücretinden mahrum kaldığından bahisle, 220.000 lira yediemin ücretinin davalıdan tahsili istemiyle açılmıştır.

2004 Sayılı İcra ve İflâs Kanunu'nun memur ve müstahdemlerin mesuliyetine ilişkin 5.maddesi " İcra ve İflâs Memurları ve Muavinleri ve İcra ve İflâs Daireleri'nin kâtip ve mübaşir ve müstahdemleri kusurlarından ileri gelen zarar ve ziyandan mesuldürler. Bu zarar ve zıyan davasına mahkemelerde bakılır. Zarara uğrayan şahıs mesuliyet davasında aynı zamanda devleti de hasım gösterebilir. Bu halde verilen karar devlet aleyhine de kesin hüküm teşkil eder." hükmünü taşımakta iken, anılan madde 15-6-1985 günlü 18785 Sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 3222 Sayılı Kanunla değiştirilmiş ve sorumluluğu başlığı altında " İcra ve İflâs Daireleri görevlilerinin kusurlarından doğan tazminat davaları ancak idare aleyhine açılabilir. Devletin zararın meydana gelmesinde kusuru bulunan görevlilere rücu hakkı saklıdır. Bu davalara Adliye Mahkemelerinde bakılır." hükmü getirilmiştir. 3222 Sayılı Kanun'un 5.madde ile ilgili gerekçesinde; Anayasa'nın 129.maddesinin 5.fıkrasında yer alan " Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları kendilerine rücu edilme kaydı ile kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak ancak idare aleyhine açılabilir." yolundaki hükme uygun olarak bu maddenin yeniden düzenlendiği açıklanmıştır.

Ancak; 3222 Sayılı Kanunla yapılan bu yeni düzenlemeye karşın, 2004 Sayılı İcra ve İflâs Kanunu'nun gerek eski, gerekse 3222 Sayılı Kanunla değiştirilen yeni 5.maddesi, İcra ve İflâs Memurlarının kusurlarına dayalı tazminat davalarına bakacak yargı merci konusundaki farklılık taşımamakta, maddenin eski metninde yer alan " Mahkeme" tabiri aynı maddenin yeni şeklinde " Adliye Mahkemesi" olarak açıklığa kavuşturulmuş bulunmaktadır.

Esasen; Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 2004 Sayılı İcra ve İflâs Kanunu'nun 3222 Sayılı Kanunla değişmeden önceki 5.maddesinin mer'î olduğu zamanlardaki süreklilik kazanmış içtihatları da, İcra ve İflâs Memurlarının kusurlarına dayalı tazminat davalarında göre

li yargı yerinin — bu maddede yer alan " Mahkeme" ibaresinin Adli Yargı yerleri olduğundan hareketle— Adli Yargı mercileri olduğu yolundadır.

Görüldüğü üzere; anılan maddede yapılan değişiklik Mahkememiz'in süreklilik kazanan içtihatlarına uygun olduğu gibi, getirilen açıklık karşısında da İcra ve İflâs Memurlarının kusurlarına dayalı tazminat davalarında görevli yargı yerinin Adliye Mahkemeleri olduğunda kuşku ve duraksamaya mahal bulunmamaktadır.

İnceleme konusu olayda; İcra Memurunun keyfi olarak ve kusurlu davranışı nedeniyle yediemini değiştirmesinden dolayı yediemin ücretini alamadığını ve bu suretle zarara uğradığını ileri süren davacı, yediemin ücretinin tahsilini istediğine göre, davanın İcra ve İflâs Kanunu'nun değişik 5.maddesine göre Adli Yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle; Ankara 6.İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulüne ve Ankara 9.Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 7-11-1985 günlü, 1985/654-1000 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Ankara 6.İdare Mahkemesi'nin başvurusunun kabulüne, Ankara 9.Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 7-11-1985 günlü, 1985/654-1000 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 24-2-1986 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Uye
Şerafettin Seyhan

Uye
Çetin Aşçıoğlu

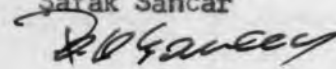

Başkan
M. Ö. Zengin

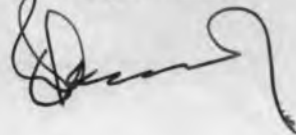
Bu kararın resmi gazetesinde yayımı uygundur.

Başkan

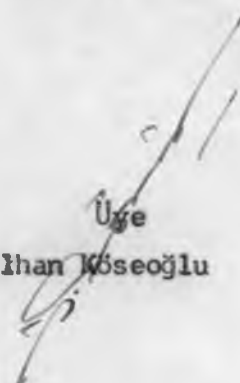
Uye
Safak Sancar

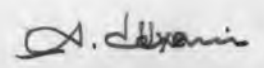
Uye
Erol Çirakman

Uye
İlhan Köseoğlu

Uye
Abdullah Demir

Mc 28/2
S.Y.